

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za naše verno ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti
vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,
mašnik reda manjših bratov sv. Frančiška.

Vsebina 6. zvezka.

Marijinim častivcem	161
Bl. Marija Ana de Paredes, devica tretjega reda	167
Tolažila sv. vere. Ljubezen do bližnjega. — Miloščinja.	169
Življenje sv. Roze Viterbske, device III. reda sv. Frančiška	173
4. Nasprotniki in zavezniki sv. Roze	176
Bl. Julijan Baljski, spoznavavec I. reda sv. Frančiška.	178
Bl. Bernardin Feljterski. V. Pogl. Dve pridigi.	181
Sestre frančiškanke, misijonarke Marijine.	184
S Kitajskega. Misijonska poročila iz pisem p. Petra Baptista. (Dalje).	187
Iz mariborske skupščine III. reda sv. Frančiška. (Dalje).	189
Priporočilo v molitev	190
Zahvala za vslišano molitev	190
Nove knjižice.	191
Romanje v Loret	191
Za kitajski misijon	191
Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1910. Mesec junij ali rožnik.	192

V GORICI
Narodna Tiskarna
1910.

Izhaja v prostih obrokih. Stane cel tečaj (12 zvezkov): 1 K 50 h.
Naslov za naročila: „Cvetje“ frančiškanski samostan v Gorici

Naši novejši prevodi dveh himnov k Sv. Duhu.

V tem zvezku naznanjena moliteвна knjižica „Pridi Sv. Duh“ mi daje priliko nekoliko spregovoriti o naših novejših prevodih znanih dveh cerkvenih himnov „Veni Creator Spiritus“ in „Veni Sancte Spiritus“. Ob svojem času sem se namreč nekoliko trudil z enim in drugim, žele, da bi se držali naši tretjeredniki in tudi udje bratovščine Sv. Duha koliker mogoče dobrega besedila. Ali ni se mi posrečilo. Moje poprave se ali niso sprejele, ali, če so se kje, so se spet odpravile. Pa nič hudega. Zdaj me to le veseli. Saj res niso bile take, da bi bile po pravici ostale nespremenjene za vse čase.

Glejmo, ali so novejše prestave boljše; ali pa bi se dalo najti še kaj boljšega, kar bi se potem po pravici ohranilo, dokler se bo molilo v naši slovenščini.

Začnimo z „Veni Creator“ in preglejmo kitice zaporedoma. Na prvem mestu naj stoji pri vsaki latinski originalj (O.), za njim po časoslovni versti najprej moja prva (I.) poprava slovenske prestave, natisnjena prvič l. 1884 v V. letniku „Cvetja“ str. 67. in potem pretiskana v molitvenik „Pot v nebesa“ (5. izdanje l. 1899 str. 578 id.); dalje moja druga (II.) poprava, natisnjena v „Knjižici za ude tretjega reda“, ki jo je po skerbi nekega sobrata menda l. 1885 tiskal J. Krajec v Novomestu“. Na tretje mesto (III.) postavimo prenarredbo „Popotnega Tovariša“ od l. 1899; na četrto (IV.) tisto, ki je sprejeta v „Pobožnost v čast Sv. Duha“, ki jo je dovolil kn. šk. ord. Lav. 10. dec. 1903 (in 22. dec. 1905); na peto (V.) tisto, ki je sprejeta v „Venec Sv. Duha“, ki ga je dovolil isti ord. 5. sept. 1904. Poslednji dve ste natisnjeni v gori omenjeni knjižici „Pridi Sv. Duh“ str. 388 id. in 397 id. Da stoji v isti molitveni knjižici ista pesem v dveh različnih prestavah, preprostih bravcev pač ne bo preveč motilo; meni se zdi pa celo prav, vsaj ko dokaz, da je treba dobrega prevoda še le iskati. Začnimo torej!

1. **O.** Veni, Creator Spiritus, — mentes tuorum visita, — imple superna gratia, — quae tu creasti pectora.
- I.** O pridi stvarnik, sveti Duh, — Obišči duše vernikom, — Napolni z višjo milostjo, — katera vstvaril serca si.
- II.** O pridi stvarnik sveti Duh, — Obišči duše svojih vseh, — Napolni z višjo milostjo — Katera vstvaril serca si.
- III.** O pridi, Stvarnik, sv. Duh, — obišči duše vernikov, — napolni z višjo milostjo, — sercá, katera vstvaril si.
- IV.** O pridi Stvarnik, Sveti Duh! — Obišči duše nas sirot, — Napolni z božjo milostjo, — Srcá, katera vstvaril si!
- V.** O pridi, Stvarnik, Sveti Duh! — Obišči duše vernikov, — Napolni srca z milostjo, — Ki so od tebe vstvarjena.

O prvem verzu ni dvojbe, da je v vseh teh in tudi v vže starših prevodih tako prav poslovenjen. Vender naj bi se beseda „sveti“

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXVII. tečaj

V Gorici, 1910.

6. zvezek.

Marijinim častivcem.

P. V. K.

Minil je vsem tolikanj priljubljeni mesec maj, mesec, v katerem je vsa narava navadno v največi krasoti, zares odsev nebeške lepote. Kaj čuda torej, da je sv. katoliška cerkev ravno ta mesec posvetila nebeški kraljici, materi naši Mariji, in so tako vernemu kristijanu v majniku najljubše opravilo zlasti mej Slovenci razširjene šmarnice.

Če je pa maj minil, če je minil mesec Marijin, ali naj mine tudi naša pobožnost do nebeške Matere? To nikaker ne sme biti, ako hočemo enkrat praznovati večni majnik v nebesih.

V pretečenem mesecu smo se deržali bolj doma, domače cerkve, ker smo imeli ondi svoje pobožnosti, zdaj so te več ali menj minile, zato nas serce vleče drugam. In verni Slovenec tudi ve, kam ima iti, kje so tisti kraji, kjer ima iskati milosti in tolažbe, kraji, ketere si je Bog še posebno izvolil, da so v čast Njemu, ljudem pa v zveličanje. To so božja pota, pred vsem ta, ki so na domačih tleh. Dobri Bog nas je ž njimi obilno obdaril, tako da naše dežele po tem po pravici slove: na Kranjskem imamo zlasti priljubljeno Brezje, na Goriškem

slavno Sv. Goro, na Štajerskem Ptujsko Goro in na Koroškem sv. Višarje, sami kraji, ki so vernim Slovencem posebno pri srcu in jih radi obiskujejo, se radi o njih pogovarjajo, radi o njih kaj slišijo ali bero.

Mi smo se namenili v naslednjih versticah nekaj malega spregovoriti o božji poti na sv. Višarjah, *) ki ima zlasti letos nekaj posebnega in vabljivega za goreče Marijine častivce. Obhaja se namreč slovesni jubilej, odkar se je ta znamenita božja pot začela. Ni pa morda preteklo od tistega časa 50 ali recimo tudi 100 let, temuč že celih 550. Zares veličastna versta milosti polnih let! Kedo naj bi preštel vse trume, ki so v tej dolgi dobi hodile častit nebeško kraljico na visoko in stermsko gorovje? Kedo pa bi preštel tudi vse milosti, ki jih je Marija romarjem delila v tem dolgem času?

Začetek Višarske božje poti je skrivnosten in čudovit: Žabničani, ki prebivajo pod Višarjami, so imeli staro pravico pasti v teh gorah svoje ovce, za kar so navadno imeli vaškega pastirja ali črednika. Ovce so bile že tako vajene, da so se na večer same od sebe zbirale na določenem kraju. Neke sobote večer v letu 1360. pa jih, kakor se pripoveduje, kar ni telo biti, tako da jih je pastir moral iti iskat. In kje jih najde? Na verhu hriba, zbrane okoli brinovega germa, od katerega jih nikakor ne more odgnati. Zato pristopi bliže in v germu zagleda leseno podobo Marijino. Tedaj ga spreleti sveta groza, tako da ves prevzet poklekne ter se sv. spoštovanjem podobo v roko vzame in jo priserčno poljubi. Nato vstane, da bi jo nesel v Žabnico g. župniku. In glej! tudi ovce, ki so do zdaj okoli podobe klečale, vstanejo in gredo za njim kakor v pro-

*) Pišemo, kakor je zdaj navada, ne verjamemo pa, da bi bilo tako prav. To ime ne more biti od „višave“. Od kod je, ne vemo. Prava pisava pa bi se vendar dala določiti, po tem, kakor se je pisalo v prejšnjih časih in kakor ljudje v bližnji okolici to ime po domače izgovarjajo. Misliti je na „Lušarje“. Ali od kod to? Morda od „olše“ (jelše). Kakor se za „oltár“ nekod pravi „lutár“ ali „utár“, tako bi se reklo „Lušár“ ali „Ušár“ za „Olšár“. To bi bilo prvotno ime tistega hriba, in na vprašanje „kje“ bi se bilo reklo „na Olšárji“, pozneje „Lušárji“ ali „Ušárji“. Po obliki „Lušárji“ bi bilo narejeno nemško ime „Luschariberg“. Pri nas pa bi se bil po mestniku „Lušarji“ posnel imenovavnik srednjega spola, ki je navaden pri krajnih imenih, torej „Lušarje“. To bi se bilo vzelo naposled za množni imenovavnik ženskega spola po sedanji zmešnjavi, ko se govori „na Brezja h“ namestu očitno edino pravega „na Brezju“.

cesiji. Ko pride pastir h župniku, začne ta vestno popraševati, kedo bi bil podoba na goro zanesel, ali nihče ni vedel na to nič odgovoriti. Gospod podobo prav skerbno v omaro spravi. Ali zgodilo se je česar nihče ni pričakoval: ovce, zjutraj iz hleva spuščene, jo udarijo v največji naglici naravnost na verh gore. Tukaj zopet vse pokleknejo okoli brinovega germa, kjer pastir v svoje največje začudenje spet zagleda Marijino podobo. Seveda se ne obotavlja dolgo spet jo nese g. župniku v Žabnico, ali zastonj: naslednje jutro je bila vnovič verh gore v brinjevem germu. Tedaj pa župnik vso zadevo naznani svoji višji duhovski gosposki, oglejskemu patrijarhu v Vidmu, keterega oblast se je v tistih časih tudi na te kraje raztezala. Njemu pošlje tudi najdeno podobo s prošnjo, naj bi odločil, kaj je storiti. Patrijarh ves vesel sprejme poslano može ter sè spoštovanjem posluša njih govorjenje; s častjo vzame podobo v svoje roke in veli jim: „Zidajte cerkev in postavite aljar na tistem mestu, kjer ste podobo našli!“

Žabničani, goreči za čast Marijino, si tega ne dado dvakrat reči, kar nemudoma začno sè zidanjem. Niso se strašili težav, ki so bile, kajpada, ne majhine: na tako visoko goro spravljati kamenje, pesek in druge za zidanje potrebne reči, to nikaker ni igrača in le posebna gorečnost je mogla kaj takega zmagati. Te pa v Žabnici res ni manjkalo. Saj je celo neki slepec, kaker se pripoveduje, na vso moč želel, da bi mogel pri zidanju kaj pomagati. In Bog je te njegove pobožne želje bogato poplačal: dal mu je luč oči, tako da je potem res lahko pomagal pri zidanju.

Zgodilo se je pa takrat še več drugih čudežev, katerih sloves se je hitro razširil na vse strani, tako da so od blizu in daleč jeli prihajati pobožni romarji, kaker hitro je bila cerkev postavljena. Bog ve, da niso zastonj hodili, da so prejemale obilne milosti, katerih večina je ostala skrita pred svetom, kar pa je zapisanih — in tudi teh ni malo — te glasno kličejo in vabijo Marijine častivce današnjih dni: pridite tudi vi k materi milosti, kamer so vaši predniki tako radi in v tako obilnem številu prihajali!

Pomislite, ljubi bravci, s kolikimi težavami je bilo nekdaj romanje na sv. Višarje sklenjeno, ko še ni bilo železnic in ko so bile tudi še ceste same prav slabe! In vender se go-

reči častivci Marijini niso bali dolgih in slabih poti in nobenega truda. Ali bi ne bilo torej res sramotno, če bi bili mi tolikanj plašljivi, da bi se strašili visokega hriba, zdaj ko je vender vsaj do njegovega podnožja tako lahko priti?! Hrib sam seveda potem še dela težave, ali nikar ne pozabimo, da je romanje pokora, kateri se ne smemo izogibati, ako hočemo na tem svetu neskončni Pravici božji vsaj nekoliko zadostiti za naše grehe.

Naj nam bodo za zgled tisti, ki še dandanašnji, in sicer iz oddaljenih krajev, vso pot na sv. Višarje in potem nazaj domov peš prehodijo, če tudi bi se lahko sè železnico vozili. Pisavec teh verstic sam pozna moža iz svojega kraja, ki hodi že dolgo časa vsako leto na sv. Višarje tja in nazaj peš, če tudi se pot dolgo vleče.

Za vzgled si vzemimo tudi vse tiste posvetne gorečneže, ki tako radi lazijo po gorah, dostikrat seveda brez potrebe in še celo z velikimi, tudi smertnimi nevarnostmi. Pravijo, da iščejo zdravja in lepega razgleda. Glejte, vse to morete doseči v polni meri tudi na sv. Višarjah, pa brez smertnih nevarnosti; zraven pa bodo imele tudi vaše duše, ako bote opravili romanje v duhu pokore, velik dobiček, ki se s telesnim niti primerjati ne da. Uterdili si bote dušno zdravje in očiščeni na vesti bote vživali razgled v nebeško domačijo. Vaš duh se bo vzdigoval visoko, visoko, še čez Višarsko gorovje, tja gori, kjer je naša prava domovina, kjer bo konec vsega romanja.

Poglejmo pa zdaj še nekoliko nazaj v zgodovino te slavne božje poti!

Leta 1786. je prinesla razsvitljenost, ki je bila tiste dni najbolj slepeča, tako postavo, da se naj zatero vse romarske cerkve. To je bil udarec tudi za sv. Višarje: morali so podreti lepe marmornate altarje, Marijino podobo prenesti v Žabnico in celo tlak v cerkvi izkopati, tako da je ostalo le pusto zidovje. In pa še nekaj je ostalo, nekaj, česar ne more nobena postava zatreti: ostala je gorečnost Marijinih častivcev, ki je bila toliko, da se niso dali zaderžati, temuč tudi še tedaj so romali mnogi h praznemu zidovju, da so čistili kraj, ki si ga je bila Marija sama izvolila, ter se tam na posvečenih tleh razjokali, kaker je jokal nekedaj Jeremija nad razvalinami Jeruzalemskimi. S tem prerokom bi bili lahko klicali: „Kako je

otemnelo zlato, spremenila se je najlepša barva, razmetani so kameni svetišča po vogleh vseh ulic“. Žal. pes. 4, 1.

Tako se je Marija čestila celo tudi mej razvalinami. Serca pobožnih so bili njeni aljarji, na njih so se opravljale sv. molitve, tako da božja pot prav za prav tudi po tisti nesrečni postavi ni bila pretergana.

Ali naj jo preterga zdaj malomarnost naša? To nikaker ne sme biti, to bi bilo bolj žalostno kaker je bila žalostna imenovana postava, bolj žalostno kaker je bilo takrat, ko so podirali aljarje, ko so odnesli Marijino podobo, ko so se romarji jokaje zbirali okoli golega zidovja. Postave se namreč dajo odpraviti, aljarji zopet postaviti, Marijina podoba dobi lahko še lepši tron, solze je mogoče obrisati — kaj družega pa je, če pride merzla sapa iz sredine naših serc! Če ta omerznejšo do Marije, kedo jih bo ogrel? Ali se ni bati, da bomo ostali merzli za vselej, da sonce nebeških milosti ne bo več raztajalo ledu, ki se nam je napravil okoli serca po naši malomarnosti, po naši lastni krivdi?!

Gorečnost naših prednikov za Marijino čast je bila vse kaj družega: toliko časa so prosili, da je slednjič vendar le prišlo dovoljenje od cesarja Leopolda II., da se sme romarska cerkev na sv. Višarjah zopet obnoviti. To se je zgodilo leta 1790. Zdaj so se romarji tako rekoč skušali, kedo bo prinesel Mariji dragoceniši dar, tako da je postajala cerkev dan za dnem lepša. Zlasti je dobivala podoba Marijina vedno več okrasja.

In ko je leta 1807. strela udarila v cerkveni stolp in je cerkev pogorela, je gorečnost kmalu vse spravila v prejšnji stan in romanje se je nadaljevalo kaker prej.

Gorečnost Marijinih častivcev pa se je še prav posebno lepo pokazala ob zadnjem jubileju, to je leta 1860., ko se je obhajala z velikimi slovesnostmi peta stoletnica te božje poti. Takrat je cerkev vse, kar se je dalo, storila od svoje strani v povzdignjenje časti Matere božje. Tedanji papež Pij IX. so za čas jubileja podelili posebne odpustke, knezoškof kerški pa so v posebni okrožnici duhovnim in vernim priporočali, naj bi se obilno vdeležili jubileja na sv. Višarjah, kar se je tudi zgodilo.

Naj pričajo o obilni vdeležbi le neketere številke: opravljenih je bilo tedaj na Višarski gori 1477 sv. maš, pridig 165

in zraven še 98 kratkih nagovorov ob sprejemu in slovesu romarjev. Tej gorečnosti od strani duhovščine je odgovarjala tudi gorečnost vernega ljudstva, ki je tedaj zlasti pridno prihajalo v slovesnih procesijah od vseh strani: s Koroškega, Kranjskega, Štajerskega, Goriškega in ena celo sè Saljcburškega.

To so bili pa tudi v resnici romarji, ki so tedaj prihajali zakaj pridno so prejeli sv. zakramente: obhajanih je namreč bilo nad 102.000. Kako močna in krepka in veličastna je bila torej vojska, ki se je zbirala na mogočnem Marijinem hribu zdaj pred 50 leti.

Ali se je gorečnost Marijinih častivcev od takrat ohladila? Ali je svet v boju zoper vse, kar je božjega, zoper vse, kar je dobrega, zadobil zmago? Pokažimo, da ne! Pokažimo, da smo še vedno zares verno ljudstvo! Cerkev nam je dala vzgled in je krepko začela delati na to, da bi bil jubilej res Mariji v čast in v zveličanje našim dušam: sv. oče Pij X. so podelili s posebnim pismom za čas romanja vsem spovednikom na sv. Višarjah posebne pravice, romarjem samim pa popolni odpustek, če prejmo sv. zakramente in nekaj malega molijo na pačežev namen. Vse to so sedanji kerški knezškof, vsi vneti za najbolj slovečo božjo pot svoje škofije, duhovščini in ljudstvu naznanili.

Kaker po navadi se je odperlo romanje tudi letos na dan pred Kristusovim vnehohodom; končalo pa se bo na rožnovensko nedeljo, to je 2. oktobra. Ves ta čas bo ob sobotah in pred prazniki zvečer po litanijah slovenska pridiga. Poleg tega se bo obhajala dvakrat slovesna tridnevica, namreč 13., 14. in 15. avgusta za veliki šmaren in 6., 7. in 8. septembra za mali šmaren, torej ravno ob času, ko je na Sv. Višarjah najbolj prijetno, ko nas gora že kar sama vabi, naj pustimo soparne nižave in se pridemo hladit v nje prijetno senco.

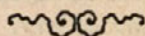
Da bo za prejemanje sv. zakramentov dovolj prilike, kedo bi dvojil, kedor ve, kako so kerški knezoškof ravno letos v tem oziru modro vredili ter poklicali na goro lepo število gorarjev in rečih spovednikov.

Cerkev je poskerbela, nikar torej ne zaostani ti, verno ljudstvo! Naj te spomin na tvoje prednike spodbudi, da boš rado in v pravem duhu romalo zlasti letos na Višarsko goro. Nihče naj ne reče: imam Marijo doma, v domači cerkvi. To

naj bo k večjemu v tolažbo tistim, ki se iz keteregakoli si bodi vzroka ne morejo odtergati od doma; kedor pa more, ta naj ne zamudi jubileja, ki je vender posebna milost. Naj nihče izpred oči ne spusti, da je sprememba v duhovnem življenju tudi potrebna in koristna. da so nadalje kaketeri kraji, ketere si je božja previdnost še posebno izvolila, da ondi prejema češčenje in deli milosti. Kedo pa naj bi dvojil, da smemo tudi sv. Višarje po vsi pravici takim krajem prištevati?! Ne pozabimo tudi, da imajo taki milostni kraji neko skrivnostno moč do nas, da smo tako kaker na novo prerojeni. In če je tudi res, da je Bog povsod tisti, pa mi nismo povsod tisti, zlasti na visokih gorah se nam zdi, kaker da smo bliže Bogu. Višarska gora pa je sveta, ker je polna Marijinih milosti; kedo bi se torej obotavljal, da jo obišče v tem letu sv. jubileja?! Če bo pot gori težka, težka morda tudi vest, pot nazaj bo lahka, lahka po dobri spovedi in vrednem obhajilu tudi vest, in serce veselja polno.

P. V. K.

Bl. Marija Ana de Paredes,

devica tretjega reda *).

Marija Ana ali Marijana od Jezusa, imenovana „kitska liliija“, je bila hči plemenitih starišev de Paredes. Rojena je bila v mestu Kito (Quito) v južni Ameriki. Že ko otrok je lepo in pobožno živela; goreče je ljubila Boga in zelo častila Marijo brez madeža spočeto. V desetem letu svoje starosti je Bogu naredila tri obljube, vboštva, svete čistosti in pokorščine, ter jih je vestno spolnjevala do svoje smerti. Ko so ji pripovedovali, da so trije redovniki Jezusove družbe na Japonskem za sveto vero vmerli, se je v nji vzbudilo toliko hrepenenje, da je skušala iti tudi ona tjakaj sveto vero oznanjat in za njo vmreti. Zvedela je pa, da ji je to nemogoče; nato se je doma tako rekoč zaperla, da je nemotena z Bogom občevala. Iz hiše svojih starišev je hodila samo v cerkev k službi božji, ali da je bližnjemu kaj dobrega storila.

Dvajset let stara je bila 6. novembra leta 1639 sè svojo nečakinjo Sebastijano de Kaso (de Casso) sprejeta v svetovni

*) Decretum Beatificationis, Acta O. M. Anno XXVIII. fasc. V. et VI.

tretji red sv. Frančiška in je sveto vodilo vestno spolnjevala. Po zgledu puščavnikov je doma zelo ostro in spokorno živela. Na glavi je nosila ternjevo krono, na persih rasovnik, v obnavalo je devala kamenčke, v posteljo je stavila treske in ternje, da je po noči malo spala in svoje nedolžno telo zatajevala. Vsaki dan je šla počivat še le ob eni popolnoči; ležala je samo tri ure na omenjeni postelji, ali na golih tleh, ali pa na stopnjicah. Pred sončnim vshodom je vsaki dan vstajala, opravljala jutranjo molitev, bičanje, premišljevanje o Kristu, sovsem terpljenju in smerti, potem je šla k sveti maši in pristopila k svetemu obhajilu. Brevir je vsaki dan molila kakor duhovniki, drugi čas je porabila za molitev in delo. Postila se je vsaki dan, kakšen krat niti unče hrane ni zavžila; včasih je bila po osem do deset dni brez vsake jedi; zase napravljene jedi je z dovoljenjem dajala neki siromašni vdovi. Dasiravno je bila sama seboj zelo ostra, je bila vendar z bližnjim vljudna in je sè svojim svetovanjem in z molitvijo veliko grešnikov spreobrnila.

Za to nedolžno in spokorno življenje ji je Bog dajal ne navadne darove in milosti: dar prerokovati, spoznati misli in grehe drugih ljudi, bolnike ozdravljati, dar premišljevanja, zamaknjenja. Neko mertvo žensko je z molitvijo k življenju obudila.

Iz ljubezni do bližnjega je Bogu ponudila svoje življenje in je bila pripravljena vmreti, ako vstavi strašno kužno bolezen. Bog je njeno ponudbo sprejel. Ko je kužnim stregla, se je kuga nje prijela in za njo je tudi vmerla 26 let stara; kuga je potem prenehala. Vmerla je 26. maja leta 1645. Poroča se, da je po njeni smerti iz njene sterjene kervi zrastle bela lilija, in zato menda tudi njo imenujejo kitsko lilijo. Po smerti jo je Bog z mnogimi drugimi čudeži poveščal. Papež Pij IX. jo je mej zveličane prištel 20. novembra leta 1853; Leon XIII. pa je dovolil obravnavo nadaljevati, in upati smemo, da bodo tretjerednice v nji dobile novo svetnico in priprošnjico v nebesih.

Lilijo svete čistosti varuj na sebi in pri drugih.

Tolažila sv. vere.

P. A. M.

Ljubezen do bližnjega. — Miloščinja.

»Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil«. Mat. 11, 28.

»Ljubite . . . dobro storite!« Mat. 5, 44.

Ljubiti in dobro storiti, — bližnjemu v stiski pomagati je zopet eno najljubezniviših in najkrepkejših tolažil sv. vere. Gotovo je, da najdemo ljudje moč in tolažbo, ako se naša serca zbližajo. Terpljenje, žalost in bridkost se na ta način razdeli, toraj zmanjša. Če pa vže posvetna, natorna ljubezen zelo olajša naše terpljenje, kaj naj rečemo o neprimerno močnejši in čistejši kerščanski ljubezni, ko bližnjega v Bogu in zaradi Boga ljubimo, o ljubezni, ketera nas sili, da smo nekoliko deležni tudi terpljenja bližnjega, da se zanj nekoliko žertvujemo, ker v njem vidimo otroka božjega in brata v Kristusu! Saj smo vsi ljudje, po nauku naše sv. vere le ena velika družina; vsi smo bratje, ki imamo enega in istega očeta, eno in isto mater, eno in isto domovino. Zato piše apostelj: »Kedo terpi in bi jaz ne terpel?« II. Kor. 11, 29.

Ozreti se hočemo zdaj le na eno in sicer najnavadnije delo kerščanske ljubezni, na miloščinjo. Sv. cerkveni očetje uče, da je miloščinja prav posebna vez ljubezni mej ljudmi, ki njih serca sè sladko tolažbo napolnjuje.

Miloščinja ne le tolaži človeka, temuč ga tudi srečnega dela, in sicer srečnega v tem življenju in v večnosti.

Ako govorimo o časni sreči, mislimo takoj le na resnično pravo srečo, namreč veselje in zadovoljnost serca. Sv. pismo to pravo, notranjo srečo jasno in razločno obeta miloserčnemu kristijanu. »Blager mu, kedor se spominja vbogega in potrebnega«. Ps. 40, 2. »Vsmiljeni človek dela dobro svoji duši«. Preg. 11, 17. »Blager vsmiljenim«. Mat. 5, 7. Tako govori sv. pismo še na mnogih drugih mestih, pa pomisliti hočemo raji, kaj govori pamet in skušnja.

Kaker uče bogoslovci in poterjuje sv. pismo, je ljubezen do bližnjega znamenje, da, neka gotova zastava, da tudi mi Boga ljubimo in Bog nas. Kedor pa ljubi Boga in Bog njega,

je srečen; on ima nebesa na tem svetu. Vsmiljeni človek dela torej dobro svoji duši; miloščinja človeka v terpljenju tolaži — to spričuje tudi vsakdanja skušnja. O, koliko žalostnih in skoraj obupanih duš je ljubezen in vsmiljenost do vbogih potolažila in osrečila! O, da bi si tisti, katerim je ljubi Bog podelil mnogo posvetne sreče, premoženja in bogastva, to k sercu vzeli! Mnogo je mej njimi takih, ki ne vedo, da si na ta način lahko kupijo pravo srečo. Neki goreč pridigar pripoveduje sledečo dogodbo: Enkrat sem pridigal pri šmarnični pobožnosti o koristi in tolažbi, katero nam daje miloščinja. K sklepu pridige sem se obrnil do najbolj nesrečnega izmej poslušavcev. Rekel sem mu, naj da vbogim prav bogato miloščinjo ter mu obljubil srečo in božji blagoslov. Ko se je na to pobiralo za vboge, se je našlo mej darovi precej zlatega denarja in celo en bankovec za 1000 frankov. Kedo je dal vbogim tako bogat dar? Gotovo, kak bogat, pa prav nesrečen človek. Drugo jutro je že na vse zgodaj klečal pri moji spovednici visok gospod in mi sè solzami v očeh pripovedoval, da je prejšnji večer bil ves obupan že tudi sklenil še tisti dan življenje si vzeti, pa je kaker slučajno stopil še v cerkev in slišal mojo pridigo o čudovitem delovanju in koristi miloščinje. „Poskusiti sem hotel, je rekel, in glej, tisti trenutek, ko sem daroval svoj dar, se je vernila serčnost in zaupanje v moje serce; čutil sem, da sem si bil sè svojim milodarom res kupil pravo srečo“. Še večji dokaz čudnežnega vpliva miloščinje pa je dobil ta dan, ko so mu bili grehi odpuščeni. Poln miru in sv. veselja me je prosil, naj ta dogodek iz njegovega življenja, koliker mogoče tudi drugim v prid razglasim. Molitev vbogih ključa na take vsmiljene in velikodušne ljudi milost božjo iz nebes. Vbogi molijo za svoje dobrotnike tukaj na zemlji; oni molijo za nje v nebesih in njih glas gane serce božje. Dobrote deliti, je pa že samo na sebi velika sreča na svetu in našemu sercu bolj dobro de hvaležnost vbogih kot vse drugo veselje, katero si moremo za denar kupiti. Poskusite, vi premožni, in boste spoznali, da je res tako. O, kako nepopisno vesela in blaživna čustva prevzamejo serce, ako smo pomagali vbogi materi, ki nima kruha, da bi ga dala svojim lačnim otrokom! O, tukaj serce vse drugače čuti, kaker če v gledališčih gleda le izmišljeno revščino in nesrečo. Kolika razlika! Poskusite torej in ako po-

znate bogatina, keterega teži žalost in bridkost, povejte mu to skrivnostno tolažilo; zbudite mu ljubezen do vbogih; pripravite ga do tega, da bo miloščinjo delil.

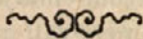
Razun te notranje sreče, katero človeku prinese miloščinja in dobroserčnost, hočemo pogledati še neko drugo korist, ki je sicer manjša pa vender gotova, kaker nam vera in skušnja spričuje. Miloščinja človeku pomaga, da si ohrani in tudi celo pomnoži svoje premoženje. Bog sam govori v sv. pismu: „Kedor vbogemu daje, mu ne bo pomanjkovalo“. Preg. 22, 27. „Dajte in se vam bo dalo“. Luk. 6, 38. „Kedor se vbogega vsmili, na obresti posodi Gospodu“. Preg. 19, 17. Dandenes si ljudje mnogo glavo belijo s tem, kako bi boljše svoj denar naložili, le redko kedo se pa spomni na to, da bi svoje bogastvo pri vbogih naložil. Na ta način človek ne more ogoljufan biti. Gotovo poznate katero družino, ki si je veliko pridobila s tem, da je vboge rada podpirala; gotovo pa ne boste ne ene našli, ketera bi bila zarad tega obožala. Miloščinja ni še nikoger na beraško palico spravila. Tako se je vedno govorilo; tako se še dandenes govori; mora že resnično biti, Torej miloščinja izprosi božji blagoslov tudi za naše posvetno premoženje.

Dobroserčnim in vsmiljenim dušam pa je še veliko lepše in tolažljiviše plačilo obljubljeno. Z miloščinjo si ne kupijo le časne vreče in blagostanja, temuč tudi večno slavo in veselje v nebesih. Miloščinja nam daje nekako pravico za večno zveličanje; zakaj ljubezen je spolnjenje postave. Kedor ima delavno ljubezen do bližnjega, ta hodi po varnem potu. „Ljubite in storite dobro!“ „Blager vsmiljenim, ker bodo vsmiljenje dosegli“. Mat. 5, 7. Če si tudi grešnik, tvoja ljubezen do bližnjega ti bo enkrat le sprosila milost in odpuščenje; zakaj „Ljubezen pokrije obilnost grehov“. 1. Pet. 4, 8. „Dajte vbogajme od tega, kar imate; in glejte! vse vam je čisto“. Luk. 11, 41. Miloščinja pomiri vest in nam da nebeški mir. — O, vbogi grešnik, da bi ti le to vedel, da bi bil tudi ti radodaren do vbogih in sicer, koliker tirjajo tvoji mnogoštevilni in veliki grehi, kako srečen bi bil tudi ti! Zato kličem tudi tebi tako, kaker sem zaklical bogatinom v njih bridkosti: Poskusite enkrat in sicer še denes! Daruj Bogu v osebi njegovih vbožcev večo miloščinjo in okusil boš bogastvo njegovega miru in njegovega vsmiljenja!

Najlepše plačilo dobroserčnega in radodarnega človeka pa je gotovo upanje na večno zveličanje, katero se vpira na slovesno božjo obljubo, da, več kot obljubo, to je pisana sodba, slovesno izrečen izrek sodnika, katerega vsak pozna: „Pridite, blagodarjeni mojega očeta! posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta. Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti“. Mat. 25, 34. 35. Ko pride enkrat večni sodnik sodit svet, si bo ljubezen vzel tako rekoč za pravilo in merilo svoje sodbe; pri sodbi se bo torej pred vsem gledalo na to, ali smo bili do njega, svojega sodnika, v osebi vbogih in terpečih, vsmiljeni ali ne. . . . „Lačen sem bil in ste mi dali jesti; pridite torej vi blagodarjeni! — Lačen sem bil, pa mi niste dali jesti; poberite se spred mene, vi prokleti!“ — Nič ni bolj resničnega, ko ta božja beseda. Vsaki dan vidimo, kako se prav očitno poterjuje vže v tem življenju, posebno pa v smertni uri. Vbogi svojih dobrotnikov ne zapuste; oni ne terpe, da bi se ti pogubili; oni molijo za nje tukaj na svetu, pa tudi gori pred tronom božjim. In ke bi jih tudi ti pozabili, potem se jih bo prav gotovo spominjal naš dobri Zveličar, čigar serce je neskončno zvesto in hvaležno za vse, kar smo Njemu storili in kar nam je on obljubil. — „To ste meni storili; lačen sem bil in dali ste mi jesti“.

K sklepu hočem povedati še eno jako tolažljivo delo vsmiljenja božjega. Videli boste, koliko tolažbo je miloščinja, da, eno samo delo ljubezni do bližnjega prineslo dvema osebama v njiju največi stiski. Neki bogat gospod, ki se ni zmenil ne za Boga, ne za njegove zapovedi, je ležal na smertni postelji s kletvijo v ustih in obupnostjo v sercu. Njegova pobožna žena je molila in jokala zanj noč in dan in ž njo je molil neki duhovnik, prijatelj te družine; pa zdelo se je, da je Bog gluha za vse prošnje. Hitro se je bližala smert in poteze na obrazu bolnikovem so kazale, da ni več daleč. Kar se vzdigne žena njegova, ki je bila vsa iz sebe, ko je spoznala, da bo morala kmalu za večno ločiti se od njega, katerega tako goreče ljubi, vstane in zapusti hišo. V silni žalosti bega sem ter tja po mestnih ulicah, da bi našla kakega vbožca. — „Vboge boste vedno mej seboj imeli“ je rekel nekadašnji naš Odrešenik in v resnici, ni ji bilo treba dolgo iskati. Kmalu sreča vbožca, da mu bogat dar in ga prosi za njegovo molitev. Pa glejte, ravno

v tem trenutku prime vmirajoči mož duhovnika za roko, jo poljubi in moči sè solzami ter se želi spovedati. . . . Ko se je žena vrnila domov in stopila k smertni postelji, se ji približa duhovnik in ji z roko pokaže proti nebu. Bolnik se je lepo z Bogom spravil, prejel pobožno sv. popotnico in mirno umerl. Miloščinja in molitev vbožca je rešila zgubljeno dušo! Žena se je sicer jokala pri smerti ranjkega, pa ko se je ozerla na križ in proti nebu, je našla sladko tolažbo in terdno upanje, da bo enkrat v nebesih zopet videla tistega, keterega je na svetu tako močno ljubila. In ti, dragi bravec, imej vsmiljenje sè svojo dušo; tolaži jo, reši jo; zagotovi ji večno zveličanje in stori kaj dobrega, kar bo primerno tvojemu terpljenju, posebno pa velikosti tvojih grehov.

Življenje sv. Roze Viterbske,

device III. reda sv. Frančiška.

(P. E. P.)

4. Nasprotniki in zavezniki sv. Roze.

Javno življenje sv. Roze se je pričelo. Toda preden to opišemo, se moramo seznaniti z deržavnimi in političnimi razmerami takratnih časov. Le ako te poznamo, bomo vedeli prav ceniti delavnost sv. Roze. Poglejmo torej na kratko, kakšno je bilo takrat versko, нравno in politično stanje v Italiji, zlasti pa kakšno je bilo vse to v mestu Viterbo. Poglejmo nekoliko nasprotnike, proti katerim je nastopila naša svetnica, in zaveznike, ki so jo v njenem delovanju podpirali.

Boj mej papeži in cesarji, mej duhovno in svetovno oblastjo je besnel skoraj 200 let. Tedaj je nastopil Friderik II. naj premeteniši zastopnik cesarstva in največi nasprotnik cerkvenih pravic. Poglejmo nekoliko cesarja, kateremu je tako neizprosljivo nasprotovala sv. Roza. Zgodovinarji reda manjših bratov silno grajajo tega moža. Temu se ne bomo čudili, ako pomislimo, da je bilo njegovo mišljenje in ravnanje vzvišenim nameram sv. Frančiška in njegovih sinov naravnost nasproti. Friderik je hotel staremu paganstvu zopet pomagati do pravic v javnem življenju. Mišljenje njegovo in mišljenje manjših

bratov je bilo mej seboj tako nasprotno, kaker so si v nasprotju vera z nevero, zahteve mesenosti sè zatajevanjem, neomejene pravice samovladarjev z ljudskimi pravicami, ki so jih odločno zagovarjali manjši bratje.

Brezbožni cesar je po sporočilu zanesljivih prič večkrat izrekel grozno bogokletstvo: „Trije goljufi so varali svet: Mojzes, Kristus in Mohamed“. V svoji zaslepljenosti je nadalje terdil, da je vera na včlovečenje Sinu Božjega vera norih. Po tem takem se pač ne bomo čudili, ako beremo, da je bil ta nesrečni cesar naklonjen krivovercem, da je imel v Italiji v svoji službi 20.000 mohamedanov in da je sklepal na Jutrovem zveze z neverniki zoper kerščanske križarje, ki so hoteli kristijanom pridobiti svete kraje. Da, zgodovinarji celo terdijo, da mu je bilo posebno všeč, ako so ga imenovali antikristovega predhodnika. Kaker pa je zaničeval kerščansko vero, tako je preziral ta mož tudi kerščansko nravnost. Friderik II. je želel vpeljati tudi v Evropi turške navade in turško mesenost. Pustil je, da so morski razbojniki ropali kerščanske device in jih prodajali mahomedanom. Glavni njegov namen je pa bil na mesto kerščanskega kraljestva in na razvalinnh kerščanske prostosti postaviti pagansko cesarstvo in ajdovsko suženstvo. Proti vsaki pravici se je imenoval „cesar Rima in celega sveta“, hotel je vzeti papežu vse pravice in samega sebe postaviti za poglavarja od papeža ločene cerkve.

Boj mej gveljfi in gibelini, ki je divjal ob času sv. Roze, nikaker tedaj ni bil le boj za papeževe predpravice, bil je mariveč boj za kerščansko vero in nravnost, za pravice vesti in za prihodnost prostosti. V teh bojih je imela po božji previdnosti naša tretjerednica zavzemati prav odlično mesto.

Take so bile torej namere Friderika II. Poglejmo še sredstva, katerih se je posluževal brezvestni cesar. To je bila nezvestoba in surova sila; podpihoval je po svojih prijateljih mesta in jih ščuval k zarotam in uporom. Gorje mu, kedor je nasprotoval cesarju! Ako ga je dobil v pest, je moral v zapor ali pa v pregnanstvo. Neusmiljeno je preganjal plemstvo, tergovce in priprosto ljudstvo, vse, ki so hoteli braniti svoje prostosti. Tako je n. pr. l. 1247. pri obsedanju mesta Parme verigel nad tisoč meščanov v okužene ječe, v katerih so umerli od bede in gladu. Zgodovinarji nam pripovedujejo, da je bilo

terpljenje teh jetnikov tako strašno, da so zavidali one, ki so jih peljali na morišče, in prosili so, naj se skaže tudi njim ta milost.

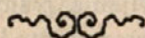
Namestniki cesarjevi so bili svojega gospoda vredni služabniki. Mej njimi se je posebno odlikoval Ecelin, njegov zet, ki si je podvergel l. 1236 Vičenco in l. 1237 Padovo. Neusmiljeni mož se ni zbal nobene sile, ako je bilo treba popolnoma ukrotiti še vedno uporni mesti. Vsaka plemenita družina je morala dati svojega zastavljenca. Hiše begunov je poderl do tal, plemiče in meščane, ki so bili sumljivi, je dal kar na očitnem mestu obglaviti. V Padovi je dal sezidati strašno ječo; noter je zapiral vsak dan nove jetnike, ki jim je dal prej izbosti oči ali pa roke odsekati. V ječah so nepokopana gnjila njih trupla, ko jih je smert rešila. V Veroni je dal Ecelin jetnike žive zazidati. Tej zverini v človeški podobi je izročil Friderik II. celo severno Italijo. In tega trinoga cesar nigdar ni grajal, mariveč ga še ob koncu svojega življenja pismeno hvalil.

Prav tako kaker s premaganim ljudstvom je ravnal Friderik II. sè sv. cerkvijo. Na cesarjevo povelje so vojaki skrunili cerkve, ropali sv. posode, podirali aljarje in tergali sv. podohe. Cesar je imel vedno zapertih več menihov in mašnikov. Leta 1241. je polovil kardinale, nadškofe in škofe, ki so se odpravljali na cerkveni zbor v Rim; vklenjene je dal spraviti na ladije in jih odpeljati v Salerno. Da, l. 1244. je hotel vjeti samoga papeža, toda Inocencij IV. je pravočasno zbežal po noči. Nerona in Dioklecijana vredni naslednik, je dal l. 1239. na germadi sežgati vse, ki so sprejemali ali pa drugim izročali papeževe listine, v katerih je bilo oznanjeno njegovo izobčenje. Leta 1240. se je zbrala pod vodstvom Gregorija IX. križarska vojska, ki je imela braniti papeževe pravice. Ko je cesar to izvedel, ni poznala njegova besnost nobenih mej več. Vsacega, ki se mu je zdel sumljiv, je vergel v ječo. Neketerim je dal užgati križ na čelo, drugim odsekati roke ali noge. Neketeri so bili obglavljeni, drugi sežgani na germadi. Zlasti je divjal cesar zoper duhovnike in redovnike. Škof mesta Katanije, ki je bil nekedar cesarjev učenik, škofje mest Taranto, Čefalú in Alife so umerli v pregnanstvu. Dekana otoka Maljte je dal vtopiti, nadškofa napoljskega in kantorja mesinskega je pustil gladu umreti v ječi.

Pri teh bojih je vsled svoje lege važno mesto Viterbo grozno terpelo. Vrednost in pomen tega mesta ste dobro spoznali obe stranki. Cesar se ga je polastil l. 1240 in si dal sezidati tam krasno palačo, ki je imela vterditi cesarjevo stališče v mestu. Palača je bila postavljena v spomin cesarjevih zmag, na mesto, kjer je poprej stalo 40 hiš. Kako je moral boleti našo svetnico pogled na ta spominik sile iz trinoštva!

Friderikovi pristaši pa niso ostali dolgo časa gospodarji v Viterbu. Sè svojim nasilstvom so sami zbudili upor. Meščanstvo je napadlo cesarjevo palačo in jo oropalo. Hiše njegovih priveržencev so razdejali, njegovega namestnika so vergli v ječo in razglasili zopet papeža za svojega gospodarja. Ko je Friderik vse to zvedel, je zaklical: „Ke bi bil že v nebesih, bi prišel zopet na zemljo, da se zmaščujem in pokončam Viterbčane“.

(Konec prih.)

Bl. Julijan Baljski,

spoznavavec 1. reda sv. Frančiška.

O tem blaženem mašniku frančiškanskega reda smo govorili že v 5. zvezku XXV. tečaja. Tam smo izrazili željo in upanje, da se kmalu poterdi njegovo nepretergano češčenje, in to se je res zgodilo 23. februarija *). O življenju bl. Julijana, nam vedo stari pisavci prav malo povedati, več pa o njegovem nepreterganem češčenju. Gotovo je, da je bil rojen v gradu (vasi) Valle (Balé) v Istri ko sin premožnih starišev Cesarèl, pozneje Cesarello, imenovane rodbine. Ko mladenič je Julijan zaničeval bogastvo in časne reči ter stopil v frančiškanski red v bližnjem samostanu na hribu sv. Mihaelja. V tem samostanu je prav pobožno in spokorno živel. Ko je mašniško posvečenje prejel, je ko misijonar hodil po Istri ter v mestih, gradovih in vaseh sè vso gorečnostjo pridigal, verne varoval krivih ver, skregane miril in grešnike vodil na pravo pot zveličanja. Zavaljo tega apostoljskega dela ga slikajo ko frančiškana, ki ima

*) S. R. C. Decr. Parent. et Polen. »Ad septimum Ordinis Minorum conditi saeculum« d. d. 23. Febr. 1910.

v eni roki knjigo (sv. evangelij), v drugi pa križ.*) Pisavci ga imenujejo apostola Istre in Dalmacije. Poln zasluženja za nebesa, je vmerl prej ko ne 1. maja ne vemo katerega leta pred

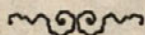
koncem 14. stoletja. Verni so ga že od negdaj ko svetnika ča-

*) Naša podobica, posneta menda po starem bakrorezu, sicer ni taka, pa nič ne de, prave podobe blaženega iz njegovega časa menda sploh ni.

stili; prebivavci njegovega rojstnega kraja so ga izvolili za svojega patrona. Trikrat na leto obhajajo njegov spomin: 1. maja ko patrona vasi s popolnim odpustkom; v juniju obletnico posvečenja njegovega oljtarja, in v juliju pa obletnico njegovega prenesenja. Njegovo sv. truplo počiva zdaj v novi, krasni župni cerkvi, ki jo deli dvanajst lepih stebrov v tri ladije. Ta nova cerkev je bila 15. oktobra 1882 posvečena v čast Mater e božje in bl. Julijana *). Do zdaj so opravljali tamkajšnji duhovniki za njegov god navadne cerkvene molitve o spoznavcu ne škofu; zdaj imajo za bl. Julijana pripravljene lastne pesmi (himne), ketere mora le še skupščina za svete obrede poterčiti, da se bodo smeli rabiti v cerkvi.

Bl. Julijan je živel nekako mej leti 1300 in 1390. Leta 1395. je p. Bartolomej Pisanus končal svojo knjigo „De conformitatibus“ in v nji prišteva našega Julijana že mej blažene.

P. A. F.

Bl. Bernardin Feljterski.

P. B.

V. Poglavje.

Dve pridigi.

Najbolje bi mogli vedeti, kako je pridigal naš blaženi, ke bi imeli njegove pridige ohranjene, kaker jih je sam spisal; ali ni se ohranila niti ena; še celo od tistih tri sto mantovskih pogrebnih govorov, ki za gotovo vemo, da jih je sam spisal, ni ohranjen nobeden. Le iz druge roke imamo dve njegovi pridigi, celotni sicer ali ne dobesedni, ker ste bile pozneje spisani iz spomina.

Ena teh pridig se nahaja v rokopisu v florentinski knjižnici. Pater Marcellin Čiveški (da Civezza) jo je l. 1881 obenem sè štirimi pridigami patra Mihaela Milanskega dal natisniti (pod naslovom: Cinque prediche a monache, di due celebri Francescani del secolo XV. Prato. Tipogr. Bonieri Guasti). To je naslednja pridiga, ki jo je imel bl. Bernardin Feljterski pri benediktinkah v Florenci:

*) M. Tamaro, »Le città e le castella dell' Istria« 1893. Tom. II. pag. 474.

„Podpirajte me s cveticami“.

(Visoka pesem, II, 5).

Preljube sestre v Jezusu Kristusu! Klicale ste me že večkrat, pa nisem prišel. Iz zle volje se ni to zgodilo, temuč le za to, ker mi ni bilo mogoče, zakaj kliče me toliko ljudstev! Ne, ne, iz zle volje vas nisem izpustil. Ah! jaz vas ljubim iz celega serca, neveste mojega Gospoda Jezusa Kristusa, kateri je bil, ki je rekel besede, ki sem ž njimi k ljubezni vaši pričel govoriti: „Podpirajte me s cveticami!“ Da, Ženin govori k vam, k izvoljenim nevestam svojim: „Podpirajte me s cveticami“, storite, da ne bom ničesar pogrešal; dobro me sè vsem preskerbite. O tem vam bom to jutro govoril.

Ženin hoče cvetic četvero različnih verst. Perve imajo biti zlate, druge bele, tretje modre, četrte erdeče ali bolj ognjene. Teh cvetic vam hočem podariti s polnimi rokami. Ve pa jih lepo pomešane v venček spletite. Ali še niste opazile, da se barve: zlata, bela, modra in ognjena močno razločujejo in venderle skupaj čudovito vjemajo! Mislimo si, da je vaša hiša lep četverokoten vert in da vsak kot ponuja raznih cvetic. Kaj pomenijo? Perve, zlate, so vsklile iz pokorščine; druge, bele, so vsklile iz devištva; tretje, modre, spominjajo na vboštvo, ki jim je dalo rast. Naposled četrte, ognjene barve, so plod svete ljubezni. Glejte, to so cvetlice, ki jih Ženin zahteva od svojih nevest, ko jim pravi: „Podpirajte me s cveticami!“

In zdaj vzemimo prvo cvetlico, tisto sv. pokorščine. Govoril bom po domače, priprosto.

Tu je Bernardin opisal pokorščino: Volja je kraljica. Krono prostosti nosi na glavi. S pokorščino pa vzame z glave krono ter jo položi k nogam predstojnikovim. Ona sama sebe oropa.

Dobro poznamo drugo reč, zato ker ji je nasprotna. Ošabnost je nasprotna pokorščini. In ker je vsacega greha ošabnost mati, mora biti pokorščina mati vsake čednosti. Ona zatira greh; zapira pekel in celo vice. Ona spreminja vse v zlato. — Ali imate katero novinko? Tiste, ki imajo belo zagrinjalo, bi morale biti. — Postavim, da mi poreče ena izmej njih: „Jaz sem prišla semkaj, da bi storila kaj dobrega; pa sem storila mej svetom veliko več“. Jaz ji odgovorim: „Mej svetom si bila divjak; prinašala si droban ter kisel sad. Pa poplemenitila te je pokorščina in sedaj prinašaš okusen sad“.

Ko sem se mudil v Rimu, se mi je dogodilo, da so mi povedali o nekih ženskah, ki prebivajo skupaj pri cerkvi sv. Petra in nikoli ven ne gredo. Reklo se mi je: „Brat Bernardin, ali hočeš te ženske videti? to so svetnice“. Jaz pa sem odgovoril: „Pojdi, pojdi; jaz ne verujem v svetnike, ki delajo, kar sami hočejo. Jedo, kar hočejo, keder hočejo, koliker hočejo in najboljši kos jih čaka pri mesarju. To je — njih lastna volja. O da! najlepši kos! Ali imate knjigo Janeza Klimaka? Hotel bi, da bi jo mogle brati. O! to je lepo in dobro berilo. Sè zerncem soli seveda jo je treba brati. Zelo podučljiva je. O kako lepo govori o pokorščini!

Za tem je Bernardin navedel nekaj odlomkov iz te knjige.

Presrečne moje hčere, ali hočete dobre mu nasvetu slediti? Ne imejte nobenega hrepenenja po predstojništvu, in ne po nobeni oblasti. Pomilujte tište, ki vas vladajo, zlasti to vbogo Mater (*predstojnico*) — ne vem je li tu pričujoča —, ki bo morala račun dati ne le od svojih del, ampak od vas vseh, ki ste njene hčere. Ne glejte v nji nje same, ampak glejte v nji sv. Benedikta ali sv. Sholastiko.

Preidimo k beli cvetlici, ali sv. devištvu. Je li tu sakristanka? Keder pride čas lilij, prvo, ki se razcvete, vzame ona in jo nese na aljar. In lilija napolni vso cerkev sè svojo vonjavo. Ali pazi naj, da je ne rani, ker zvenela bi in razširjajoč neznošen smrad končala. . . .

Tu sledé porabni nasveti in nauki opreznosti, ki se je morajo redovnice deržati pri občevarju sè svetom. Naposled se mu zdi, da mu jedna izmej njih kliče: Zakaj pa si ti prišel semkaj? Ali ne, da bi nas videl? — O! nikedar in nikoli, (odgovori Bernardin) zagotovim vas, da ne. Jaz sem zapustil svet, da sem sem prišel govorit o rečeh, o katerih bi se lahko govorilo v raju, ktere umeti pa so nezmožni posvetni ljudje. Samo to me je pripeljalo v vašo sredo. Jaz bi vam govoril, ke bi bile zagernjene tudi z brezštevilnimi zagrinjali, prav tako lahko, kaker vam govorim v obličje. In zelo me veseli, da je vaš duhovni oček tukaj, da sliši moje besede. Ah! koliko posvetnih prestopi prag vašega samostana. Bežite, ne pustite, da bi vas videli. Spominjam se, da sem nekedaj moral vstopiti v neki samostan redovnic. Videl sem dve ali tri iz potrebe, ki so bile sè zagrinjalom zakrite. Druge so zginile hitreje kaker kunc, ki se poskrijejo v svoje luknje.

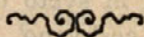
Bernardin se je spustil tudi v bolj kočljive podrobnosti, ali z izhrano nežnostjo, in semtertje je raji besedo pustil kakemu cerkvenemu očetu, da bi svojemu podučevanju dal večo veljavo.

Govoreč na približno o vboštvu je mej nasledovavci sv. Benedikta in sinovi sv. Frančiška naredil lepo primero. Pripoznal je razloček, pa sklenil je z dovtipom: Smo si v rodu, Bog nas blagoslovi!

Dasi je v benediktinskem redu vboštvo menj ostro, spolnjevanje vboštva venderle ni manjša dolžnost. Pazite (je rekel), ki ste dale slovo morju sveta, da v kozarcu vode ne vtonete. In tu je povedal strašen zgled, kako je sv. Gregor Veliki, ko je bil opat, kaznoval nekega svojega redovnika, ker se je pregrešil zoper vboštvo.

Preostaja še četrta cvetlica, ki je ljubezen. Štiriverstna je: postrežljiva ljubezen, sočutna ljubezen, složna ljubezen in zedinjajoča ljubezen. Ko je pojasnil drugo za drugo, se je spustil v podrobnosti, in vzbujal s tem dobrim redovnicam večkrat smeh. K postrežljivi ljubezni: Glejte kuharico, bolničarko: oh! kako pomilujem vboge kuharice. Da bi me Bog obvaroval, da bi nikoli ne imel te službe! Raji bi vmerl, kaker da bi imel najmanjšo takšno čast, itd. . . Sočutno ljubezen potreba skazovati zlasti starim sestram. Ne recite: Eh, neznosne so; kašljajo, pljujejo, itd.; ta-le se je napol pootročila. Pazite! Vam se more goditi prav tako in še huje. Kar tiče slogo: v samostanu je neobhodno potrebna. Ako si dve redovnici rečete žaljivo besedo in se razserdite kaker mački, prosim mater opatico, da jih ne pusti iz obednice, dokler se niso spravile, in ako se nočete ponižati ter odpuščenja prositi, naj se jima ne da kaker kruh in voda in na tleh — na tleh, kaker mačkam. . .

(Druga prid. prih.)

Sestre frančiškanke, misijonarke Marijine.

Pred blizu 19 leti, v X. tečaju „Cvetja“ na strani 341 in dalje smo pod tem naslovom prvič poročali o blizu najmlajši pa najkrepkejši mladiki na drevesu sv. očeta Frančiška. Naš namen je bil spremljati v duhu nadaljno rast in razširjanje te

mladike. Spominjali smo se je res tudi še pozneje, tako v XVIII. tečaju na str. 277, v XIX. na str. 59. Ali okoliščine so nanesle tako, da nam je ostalo neznano, ko se je presadila celo v naše cesarstvo; in tega bo zdaj kmalu 12 let. Ker nam torej zdaj ta redovna skupščina več ni tako oddaljena kakor v začetku, moramo pač skušati, da tudi naši bravci in bravke kaj več zvedo o nji, o njenem širjenju in njenih vseh. Prav lahko, da se tudi mej našim slovenskim ljudstvom najdejo pogumne, krepke device, ki se bodo čutile poklicane ko frančiškanke misijonarke Marijine delati za razširjenje kraljestva božjega.

Leta 1898, 4. dan meseca velikega serpana, je naš cesar sprejel in zaslišal vstanoviteljico skupščine frančiškanek misijonarek Marijinih ter dovolil, da se naselijo v Nižji Avstriji. Škof šenthipolitski jih je sprejel v svojo škofijo. Pervih pet sester je živelo z novicinjami, ki so vstopile, dve leti v neki kmetiški hiši; 23. maja 1899 pa so položile glavni kamen svojega novega samostana. Pri tej slovesnosti je nadomeščal škofa prelat Grünzweig in pričujoča je bila tudi zaščitnica frančiškanek misijonarek Marijinih v Avstriji, nadvojvodinja Marija Anuncijata, in po nji se samostan imenuje Anuncijatin samostan (v Eichgrabnu v Nižji Avstriji). Hčere sv. Frančiška so se preselile v to svojo novo domačijo 17. majnika 1900. Samostan ima jako lepo in zdravo lego na hribu, ki gospoduje nad vso okrajino. Poglavitna dolžnost sester v tem, kakor v drugih njih samostanih je češčenje presvetega Rešnega Telesa, ki je izpostavljeno v kapeli vsak dan od jutra do večera. Ali ne le pobožno moliti, tudi pridno delati imajo sestre frančiškanke, streči bolnikom, odgojevati otroke, učiti v šolah, pagane pripravljati na sveti kerst, na izpoved in sveto obhajilo, delati za cerkve, napravljati in popravljati cerkveno obleko, sploh opravljajo vsa ženska dela ter si prizadevajo se skerbjo za telesne potrebe doseči tudi dušam zveličanje.

V Vanvah blizu Pariza imajo celo tiskarno, kjer letos menda že 24. leto izdajajo svoje letopise: „Annales des Franciscaines missionnaires de Marie“. Berž leta 1901 so začele tudi avstrijske frančiškanke izdajati svoj nemški časopis, ki se je v začetku imenoval „Morska zvezda“ (Der Meeresstern), pa je kmalu opustil to ime, da se je imenoval po zgledu francoskega preprosto „Letopisi frančiškanek misijonarek Marijinih“ (Annalen

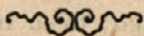

der Franziskanerinnen Missionärinnen Mariens). Tudi glede oblike se je vravnaval popolnoma po francoskem zgledu.

Kmalu so dobile sestre še drugi samostan v avstrijski nadvojvodini in sicer prav na Dunaju samostan sv. Leopolda, in tja se je preselilo tudi vredništvo njih časopisa, ki izhaja zdaj v 10. letniku. Kedor bi si ga hotel naročiti, naj pošlje ko misijonsko miloščino na leto vsaj 3 krone pod naslovom: „Franziskanerinnen Missionärinnen Mariens, Kloster St. Leopold. Wien, XX. Engerthstrasse 105“. *)

Nadalje bomo skušali večkrat kaj povedati iz tega časopisa, kar se nam bo zdelo, da bi vtegnilo mikati tudi naše bravce. Za enkrat podamo tu nekaj številek, ki kažejo, kako se je že krepko razrastla ta mlada veja Frančiškovega drevesa. Lansko leto je šlo 71 sester iz evropskih samostanov v misijone, iz Marselje jih je šlo 15. julija 1909 v Mandalaj v Birmi 6, v Indijo 2, na Sejlon 2, iz Varšave na Kitajsko 2. avgusta 4, v Japan 2, iz Genove na Kitajsko 17. avgusta 7, 17. oktobra 9, iz Antverpna v Kongo-deržavo 28. oktobra 9, iz Le Havra v Severno Ameriko 7, iz Napolja v Severno Ameriko 5, iz Brindizija v Betlehem 6, v Mitilene 6, z Dunaja v Carigrad 6.

S prav posebnim veseljem so šle v Betlehem. 11. decembra je ena za tja odločenih sester naredila svoje obljube in nekaj ur nato je klečala sè svojimi petimi tovarišicami pred svetim očetom, da izprosi njih blagoslov. „Kako rad bi šel z vami!“ so rekli sv. oče. Ob enem je bilo pred papežem šest drugih sester, namenjenih v Mitilene, stari Lezb, v Egejskem morju, kjer so imele odpreti šolo. Drugi dan je odpotovalo vseh 12 sester v Brindizij, od koder sta imela dva avstrijska lojdova parnika ene čez gerško na njihov otok, druge v Jafo odpeljati. 22. decembra so prišle sestre v Betlehem in so imele veselje božično noč prebiti v betlehemski votlini in svoje delo, oskerbovanje neozdravljivih in gobavih, začeti na dan, ko so nekedaj angelji peli na betlehemskih poljanah: „Slava Bogu na višavah, in na zemlji mir ljudem, ki so dobre volje“.

*) Za leto 1910 so prvič izdale tudi prav lep „Kalender der Franziskanerinnen Missionärinnen Mariens“.

S Kitajskega.

Misijonska poročila iz pisem p. Petra Baptista Turka.

X.

(Dalje).

Naj se povernem zopet nazaj h gosp. škofu. Dne 16. novembra so zapustili Šia-pa-ho ter odšli v Či-švei. Kaker so bili lepo sprejeti, tako so jih verni tudi slovesno spremljali 7 li daleč.

Pot iz Šia-pa-ho do Čišvei je dolga okoli 70 li; vender so štirje kristijani iz Či-švei prijahali na konjih škofu naproti skoro do sredi pota. Par dni pred prihodom v mesto pa so jih pričakovali kristijani in katehumeni v prav velikem številu in jih sprejeli s posebno slovesnostjo, kaker nisem pričakoval. Spremljali so jih v dolgi procesiji in kazali svoje spoštovanje z resno počasno hojo ter sè zastavami in z napisi. Mej potjo so godli razne verste godci — lepo menda le za kitajska ušesa, streljali so, vdarjali na zveneče rene in neprestano bombardirali noter do misijonske postaje. Da je radi tega mnogo paganskih radovednežev zraven prišlo, to si lahko mislite.

Mej zvonjenjem Vašega lepo donečega zvona so šli škof naravnost v razsvitljeni in primerno okrašeni oratorij, kjer so blagoslovili obilno zbrano čredo — pervikrat v središču tega misijonskega delokroga.

Bodi še omenjeno, da je za dostojni sprejem drage volje pomagal tudi tamkajšni okrajni mandarin Si-pi-kuan, ki je škofa osebno obiskal in jim v znak spoštovanja izročil veliko skledo, okusnih jedil polno.

17. in 18. novembra so mil. škof delili zakrament sv. birme. Vseh vkup je bilo 86 birmanih; ž njih odgovori so bili škof pri spraševanju prav zadovoljni. Znano jim je pa tudi, da imate Vi, mili dobrotniki, pri tako naglem napredovanju te misijonske postaje ne malo zaslugo; to so tudi, polni veselja, omenili.

Dalje so pa tudi spoznali, da bo tukajšnji oratorij kmalu premajhin in da bo treba sezidati primerno veliko cerkev, v kateri bi bilo prostora za kakih 1000 ljudi. Ta postaja stoji

namreč nekako v sredi obširnega okraja in še celo v okrajnem glavnem mestu, kamer je vsem priročno prihajati. Zato je pa gotovo, da bo kmalu postala osrednja postaja za cel ta okraj. Treba je torej, da dobi večji ugled, ker bi morala biti seveda lepša kakor pa so hiše malikov. Prostor za njo je že pripravljen: na lepi višini ob reki s prijetnim razgledom. Bog daj, da bi jo bilo tudi kmalu mogoče postaviti!

Dne 18. novembra so mil. škof po končanem opraviilu odšli proti postaji Ši-ma-fan, ki je oddaljena 55 li. Došli smo tja že skoro v mraku. Ob vhodu na postajo nas je pričakovala majhina skupina kristijanov in katehumenov.

Okrožje te postaje je nezapopadljivo terdo za nauke naše sv. vere. Misijonarji prihajajo tja že 45 let, pa v celem okrožju nimamo še 45 dobrih kristijanov. Nekoliko je krivo to, ker leži ta postaja precej v stran, glavna ovira pa prihaja od nekaterih stariših kristijanov, ki sè svojim slabim življenjem ljudstvo od kerščanske vere odbijajo. Posebno gerdo se je vedel do zadnjega časa neki star zaveržen katehist. Prisiljen sem bil to pohujšljivo gerdo nekajkrat zatožiti pri okrajnem mandarinu. Tako sem ga vender vsaj nekoliko ugnal. Ta garjevi kozel, koliko škode je napravil sè svojim pohujšljivim vedenjem!

Na tem mestu Vas, ljubi bravci „Cvetja“, prosim, molite za naše verne, da bi stanovitni ostali na pravi poti, da bi napredovali v čednostih ter neomahljivi v veri dajali dober zgled svojim še ne spreobrnjenim rojakom, kar bi močno pospešilo naše misijonsko delovanje.

Na postaji Ši-ma-fan jih je le 20 prejelo zakrament sv. birme, 8 pa v bližnjem oratoriju Nien-cè-ngan torej skupaj le 28, pa še ti so bili, razen par, kerščeni v zadnjih letih.

Mil. škofu so bile slabe razmere teh dveh postaj že znane. Spodbujali so me pa k serčnosti ter odredili, naj v nastopnem letu oratorij v Nien-cè-ngan prenovim ter ustanovim vsaj začasno šolo, za kar so mi obljubili nekaj pomoči iz ubožne misijonske blagajne.

Dne 22. novembra smo mil. škofa spremili po isti poti, po kateri smo prišli, in dalje na malo misijonsko postajo Lou-sen-kan. Pot se je vlekla skoro 80 li. Mejpotoma so škofa povsod pozdravljali bližnji kristijani, pri čemer so se po-

sebno izkazali tisti iz okolice terga Šin-pu, ki so za njih in za vse spremstvo pripravili dobro kosilo. V tej okolici je že precej kristijanov, pa tudi mnogo katehumenov, je torej upanje, da se bo v nekaj letih razvila lepa misijonska občina.

Nekaj li pred prihodom v Lou-sen-kan so nas pričakovali ondotni kristijani in katehumeni. Ker so večinoma ubogi, sem jim že poprej prigovarjal, naj si nikar ne delajo za sprejem prevelikih stroškov, ali videti je, da Kitajci rajši dajo denar za take slovesnosti, kaker pa za prave misijonske potrebe in tako so tudi ti ubogi ljudje pri škofovem sprejemu skušali posnemati slovesnost sprejema v mestu Či-švei, kjer so bili nekateri izmej njih pri sv. birmi, 24 pa jih je zdaj doma prejelo ta sv. zakrament.

Od tukaj smo takoj po končani sv. birmi, na dan 23. novembra, odšli v terg Lan-či, kjer so mil. škof imeli priliko videti kupljeni prostor z ubogo misijonsko bajtico vred. Spoznali so, kako opravičene so prošnje ondotnih kristijanov in pa moje serčne želje, naj bi se skoro mogla postaviti ondi vsaj priprosta misijonska hiša, v kateri bi bilo prostora za oratorij in za šolo, za kar bi bilo treba okoli 1500 kron denarja. Lepe želje, lepe prošnje, mil. škof so jih tudi vslišali in dali dovoljenje za zidanje, ali pomoči niso mogli veliko obetati. Kar imam denarja v ta namen, je 200 kron, ki jih je dal preč. p. Kasijan; kedaj jih bo pa 1500?!

Vse dni škofove vizitacije je bilo jasno in gorko vreme. Zadnji dan, to je 23. novembra pa je nastala popoldne huda burja. Vsled tega je bila reka Jan-cè-čian silno razburkana, tako da čolni niso mogli voziti in tudi mi ne iti dalje v Huan-se-kan, kamer smo bili namenjeni. Prenočili smo torej v Lan-či v omenjeni slabi bajti. Drugi dan je burja vsaj toliko ponehala, da smo si upali oditi, imela je pa še toliko moč, da smo se vozili s čudovito naglico in prišli v dobri uri v 30 li oddaljeni Huan-se-kan, od koder so se mil. škof še tisti dan s parobrodom odpeljali v Han-kow, jaz pa sem jo tudi takoj po njih odhodu odrinil s čolničem na postajo U-šie v okraju Kuan-či.

Ali ker sem ravno omenil postajo Huan-se-kan, naj Vam povem še par važnih reči iz tega kraja.

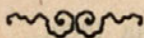
Najvažniše bo pač to, da se zdaj na rečnem obrežju te misijonske postaje lesketajo 4 visoka poslopja, namreč: eno nadstropni dom za sestre kanosijanke, na zahodnji strani dom

za ženski katehumenat, na vzhodnji naš misijonski dom sè šestimi izbami in hodnikom v podobi križa, mej tem in mej domom za sestre pa se visoko vzdiguje nova veličastna cerkev v obliki križa in z majhnim zvonikom, v katerem gospoduje tretji manjši zvon izmež onih treh, ki ste mi jih Vi poslali.

Kaker se govori, plačale so skoro vse velike stroške za ta zidanja delavne sestre kanosijanke iz njih misijonske blagajnice, kar ni mala reč, ker segajo do 40:000 kron. Naslednjo pomlad se bodo te sestre ondi naselile ter bodo začele z novim misijonskim delom, kar bo gotovo velike važnosti za našo delavnost na vzhodni strani tega vikarijata. Pomagale nam bodo namreč spreobračati in podučevati tukajšnje nezavedno in terdoserčno ženstvo; ob enem pa bodo tudi prevzele v oskerbo sv. Detinstvo, katero je bilo do zdaj po teh krajih zelo zanemarjeno. Od zdaj naprej pa bo tudi nam misijonarjem z njih pomočjo lažje v tem oziru kaj storiti.

Glede cerkve bodi še povedano, da znotrajne oprave še prav nič nima, ne oltarjev, ne klopi, ne kaj družega, ali upanje je, da bo do prihodnje Velike noči vse napravljeno, kar kristijani daleč na okrog z velikim veseljem pričakujejo.

Pri vsem tem znamenitem delu pa ima ne malo zasiug tudi naš verli in delavni nadmisijonar p. Kasijan, ki je skerbno vodil in nadzoroval vsa dela od začetka do konca. Koliko je ta imel hoje dan na dan in tekanja sem in tja, zdaj h zidarjem, zdaj k mizarjem in h tesarjem! Ali to še ni bilo najtežje; hujše preglavice mu je delala nerazumnost in poveršnost, goljufivost in nepoštenost neketerih delavcev. Vse te težave je pa p. Kasijan sè svojo pozornostjo in natančnostjo srečno premagal in je proti koncu leta prejel krono za svojo delavnost in gorečnost ob prav izredni slovesnosti. (Dalje prihodnjič).

Iz mariborske skupščine III. reda sv. Frančiška.

(Dalje).

Za zgled, kako se v naši skupščini delajo zapisniki o imenovanju predstojništev po posameznih župnijah naj stoji tukaj prvi v polnem obsegu:

Lecturis salutem!

Pri shodu in vizitaciji udov 3. reda sv. Frančiška v Makolah dne 18. aprila 1909 je bilo sledeče predstojništvo imenovano in sicer za tri leta.

Za moško skupščino:

I. Ravnatelj; Mihael Lendovšek, kn. šk. konzistorjalni svetnik in župnik.

II. Predstojnik: Pavel Žolnir, posestnik, Varož h. št. 21.

III. Namestnik: Simon Verdnik, posestnik, Ložnica, št. 6.

IV. Svetovavci: (Sled malega števila udov se služba svetovavcev ni oddala).

Za žensko skupščino:

I. Ravnatelj: Mihael Lendovšek, kn. šk. konzistorjalni svetnik in župnik.

II. Predstojnica ali mati: Neža Žolnir, posestnica, Dešno h. št. 113.

III. Namestnica: Roza Curk, samica, Štatenberg h. št. 94.

IV. Svetovavke:

1. za okolico: Sv. Ana: Katarina Hajšek, kmetica, Sv. Ana h. št. 49.

2. za Jelovec: Marija Kropec, posestnica, Jelovec h. št. 34.

3. za Dešno-Varož: Uršula Pšeničnik, žena posestnica, Dešno h. št. 33.

4. za Pečke-Mostečno: Ana Poharc, samica, Pečke h. št. 17.

5. za Stopno: Marija Godec, žena posestnica, Stopno h. št. 63.

6. za Štatenberg: Roza Curk (ob enem namestnica) samica, Štatenberg h. št. 94.

7. za Ložnico: Lucija Verdnik, žena posestnica, Ložnica h. št. 6.

Makole, dne 18. aprila 1909.

P. Filip Benicij Perc m. p.
vizitator.

(Mesto pečata župne
cerkve sv. Andreja).

Mih. Lendovšek m. p.
žp.

Za nadaljne župnije bo zadosti, da postavimo sem le števila in imena, Štev. I. (to je: ravnatelj) je vedno dotični gosp. župnik za moško in žensko skupščino, naj stoji torej le enkrat.

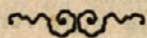
Pušča v a. I. Gašpar Zrnko, župnik. — II. Mih. Hostnikar, dninar, Činžat 58. — III. And. Bezjak, žagar, Ruta 1. — IV. 1.

za Činžat: And. Krampl, žagar, Činžat 53. — 2. za Kumen: Peter Gorjup, dninar, Kumen 50. — 3. za Sv. Lovrenc: Janez Lip, sam. žagar, Sv. Lovrenc 82. — 4. za Ruto in Rotenberg: Jakob Jesenik, sam. kamnolomec. — II. Terezija Hauptmann, kmetica, Ruta 16. — III. Regina Perše, kmetica, Činžat 49. — IV. 1. za Činžat: Marija Klinc, prevžitkarica, Činžat 38. — 2. za Kumen: Marija Korman, prevžitk., Kumen 55. — 3. za Sv. Lovrenc: Marija Zink, trška hči, — 4. za Ruto: Antonija Hostnikar, dninarica, Ruta 24. — 5. za Rotenberg: Marija Capl, dekla, Rotenberg 8.

Remšnik. I. Anton Podvinski, župnik. — II. Anton Kral, kmet na Radlu h. št. 2. — III. Valentin Golob, kmet v Vesi, h. št. 33. — IV. 1. za Radl in Brezni vrh: Martin Kašman, mož. — 2. za Remšnik, Ves in Kozji vrh: Aleš Gregl, mož. — II. Marija Krelj, dekla na Breznem vrhu h. št. 1. — III. Alojzija Koležnik, dekla v Remšniku h. št. 4. — IV. 1. za Brezni vrh: Marija Holcman, dekla. — 2. za Radl: Magdalena Krel, žena. — 3. za Remšnik: Lucija Ofič, dekla. — 4. za Ves in Kozji vrh: Neža Golob, kmetica.

Svetinje. I. Franc Bratušek, župnik. — II. Jožef Habjanič, kmet v Libanji, št. 14. — III. Marko Javšovec, viničar v Mihalovcih št. 56. — IV. Franc Kaučič, želar v Veličanah št. 55. — II. Ana Zadravec, žel. hči v Veličanah šte. 50. — III. Terezija Novak, kmetica v Žerovincih šte. 8. — IV. 1. za Libanjo in Pavlovski verh: Marija Habjanič, kmetica v Libanji št. 14., — 2. za Žerovince in Hujbar: Elizabeta Pichler, km. hči v Žerovinkih šte. 4. — 3. za Cerovec in Veličane: Kristina Vraz, km. hči v Cerovcu št. 14. — 4. za Ivanjkovce in Mihalovce: Jera Spešič, samica želarka v Mihalovcih. — 5. za Brebrovnik: Ana Kolarič, želarka v Brebrovniku št. 94.

(Dalje prih.)

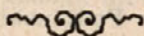

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine brežiško: Neža Kene iz Artič, Ana Šepc iz Kapel, Marija Žgalin iz Brežic, Ana Golob, Ana Živič in Anton Kene iz Pišec, Marija Sluga iz Dobove, Jozefa Ban, Terezija Jelšnik, Marija Moškon in Marija Župevec iz Zdol; gorjan-

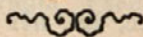
sk e: Neža (Elizabeta) Urh; pazinske: Ive (Frančišek) Kallac (vstopil v III. red 1. 1885, † 4. maja 1910); ljubljanske: Lovrenc (Anton) Cedilnik od Sv. Jakoba ob Savi; tretjerednik Peter Škerl iz Prema.

Dalje priporoča neka tretjerednica ljubljanske skupščine svojo hčer, da bi srečno dostala maturo in prav izvolila svoj prihodnji stan, tudi svojega sinu, da bi se poboljšal ter se nadalje bolj pridno učil; J. in R. Š., da bi se neke pravde o zemljiških razmerah srečno in po pravici izišle; neka tretjerednica iz Noveštifte za pomoč v mnogih dušnih in telesnih potrebah.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: br. Kamil Mejavšek v Nazaretu za milosti prejete po priprošnji prebl. Dev. Marije, sv. Jožefa, sv. Frančiška in sv. Antona; Franc Vrečko, posestnik v Ponikvi ob juž. žel., da se je oboleli živali povrnilo zdravje, ko se je obernel, ker ni bilo mogoče tako naglo dobiti štiri ure oddaljenega živinozdravnika, sè vsem zaupanjem do sv. Antona Padovanskega, sv. Štefana in sv. Frančiška z obljubo, da v „Cvetju“ naznani zahvalo.

Nove knjižice.

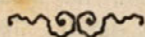
Pridi Sv. Duh. Molitvenik birmancem v spomin. Stavil duhovnih kapucinskega reda. Z dovoljenjem cerkvenih in redov. višjih. Vimperk in Novi Jork. Katoliška založba, tiskarna knjig in umetnin. J. Steinbrener, c. i. kr. dvorni knjigotiskar.

Ko primerno darilo birmancem je ta knjižica ravno o pravem času izešla. Obsega v prvem delu nauk o Sv. Duhu, v drugem pa navadne molitve in pobožnosti v čast Sv. Duha, obred sv. birme, devetdnevnicu za birmance in nekatere znane pesmi. Knjigoteržci naj si jo naroče pri založniku J. Steinbrenerju, dvornem tiskarju v Winterbergu (Böhmerwald). Cena je po razliki vezave različna: 80 v., 90 v., 1 K, 2 K.

Žrtva kitajskih progona. Preveo fra Adalberto Trux franjevac. Treće izdanje. Hrv. katoličko tiskovno društvo u Zagrebu. 1910. Cijena 20 filira.

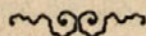
Ta knjižica govori o enem najnovejših frančiškanskih marternikov, kitajskem misijonarju p. Viktorinu. Mi smo popisali njegovo smert v XVII. tečaju „Cvetja“ na str. 173 do 176. Obširnije je popisal življenje blaženega mladeniča leta 1901 sedanji škof „Georges Monchamp“ v knjižici „Vie et lettres du R. P. Victorin Delbrouck des Frères-Mineurs“. Po tem in še neketerih drugih virih je posnel mladi hervaški frančiškan bogoslovec br. Adalbert Trux svoj spis, ki je zbudil toliko navdušenje, da se je razprodalo dvoje izdanje v treh tjednih. Mi priporočamo knjižico tudi našim bravcem, kateri so zadosti večši hervaščine. Pomniti pa je, da se po pošti ne pošilja izpod 5 izvodov.

Romanje v Loret.

„Naša Gospa Lurdska“ mesečno glasilo hervaških kapucinov, ki izhaja na Reki v 23.000 izvodih, napoveduje v letošnjem 5. broju **romanje v Loret**, ki se ima zveršiti poslednje dni mesca rožnika (junija). Romarji se odpeljejo s posebnim parnikom z Reke naravnost v Ankono (Jakin) okoli šestih zvečer 28. dne rožnika; v Jakinu bodo drugo jutro okoli petih, potem se odpeljejo s kolodvora v Jakinu s posebnim vlakom v Loret in bodo v Loretu okoli osmih. Nato bodo imeli skupno sv. mašo in hervaško pridigo. Po službi božji bodo ogledali znamenitosti cerkve-bazilike. Po poldne se bodo ob treh spet zbrali k službi božji v baziliki ter se po blagoslovu odpravili v procesiji na kolodvor. O petih se bodo odpeljali nazaj v Jakin ali Ankono. Ob osmih zvečer se verne parnik iz Jakina proti Reki, kamer se pripelje drugo jutro ob sedmih. Cena za I. in II. razred je 18 K, za III. razred 14 K. Samo po sebi se razume, da bodo morali romarji za hrano sami skerbeti. Duhovniki naj vzamejo sebo talar in roket. Kedor se želi vdeležiti, naj to berž naznani in ob enem denar pošlje podpisnemu organizatorju.

O. Bernardin Škrivanič
Provincijal kapucinov
na Reki.

Za kitajski misijon

ste nadalje poslali k nam: Mara Bohinjec (p. Šentjurij pri Kranju) za odkup dečka, ki naj se kersti na ime Jožef: 10 K;
Ana Legat (p. Dovje): 2 K 25 h.

Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1910.

Mesec junij ali rožnik.

1. sreda: bl. Jakob Strepar, šk. 1. r.
2. četrtek: osmina presv. Rešn. Telesa; bl. Baptista Varani, d. 2. r.; sv. Marcelin, Peter in Erazem, m.
3. petek: presv. Ser ce Jez u o v o; bl. Andrej Hispeljski, sp. 1. r. **P. O. V. O.**
4. sobota: sv. Frančišek Karáčolo, sp.

---

5. nedelja, 3. po bink.: prikazanje in kronanje bl. dev. Marije na Sv. Gori pri Gorici; bl. Pacifik Čeredanski, sp. 1. r.
6. ponedeljek: sv. Norbert, šk.
7. torek: bl. Štefan in tov. m. 1. r.
8. sreda: sv. Marija Magdalena Paciška, d.; bl. Jernej Puči, sp. 1. r.
9. četrtek: sv. Pavel Kriški, sp.; sv. Primož in Felicijan, m.
10. petek: bl. Jolenta, vd. 2. r.; sv. Margareta, kraljica.
11. sobota: sv. Barnaba, ap.

---

12. nedelja, 4. po bink.: bl. Gvidon, sp. 1. r.; sv. Basilid in tov. m.
13. ponedeljek: sv. Anton Padovanski, sp. 1. r. **P. O. P. O.**
14. torek: sv. Bazilij, šk. c. u.
15. sreda: sv. Janez od sv. Fakunda, sp.; sv. Vid, Modest in Krescencija, m.

---

16. četrtek: bl. dev. Marija od pomoči.
17. petek: sv. Bonifacij, m.
18. sobota: sv. Avguštín Kenterberijski, šk.; sv. Marko in Marcellijan, m.

---

19. nedelja, 5. po bink.: bl. Milhelina, vd. 3. r.; sv. Gervazij in Protazij, m. **P. O.**
20. ponedeljek: osmina sv. Antona Pad.; sv. Silverij, pap. m.
21. torek: sv. Alojzij, sp.
22. sreda: sv. Pavlin, šk.
23. četrtek: sv. Vincencij Paveljski, sp.
24. petek: rojstvo sv. Janeza Kenternika. **P. O.**
25. sobota: sv. Viljem, opat.

---

26. nedelja, 6. po bink.: sv. Janez in Pavelj, m.
27. ponedeljek: bl. Benvenut Evguibijski, sp. 1. r.
28. torek (post): sv. Leon II., pap.
29. sreda: sv. Peter in Pavelj, ap. **P. O. V. O.**
30. četrtek: spomin sv. Pavla, ap.

Znamenja, kaker v prejšnih zvezkih. — *P. O.* pomeni popolnoma odpustek za ude »pobožnega zedinjenja sv. Antona Padovanskega«. — Glede peževega blagoslova so italijanski tretjeredni listi različnega mnenja; eni pravijo, da velja le dvakrat, kaker ga je dovolil papež Leon XIII tretjemu redu drugi sodijo, da šestkrat, ker ga je že papež Leon X. dovolil prvemu redu krat na leto. Po naši misli je dvojljivo le to, ali je poslednji štirikratni zvezek s popolnoma odpustkom ali ne. In to bo imela določiti skupščina sv. oficij, kateri se imajo po pismu »motu proprio« sv. očeta Pija X. od 7. apr. 1901 predložiti v poverjenje vsi novi in stari odpustki.

povdarjala ko samostojen pridevnik; tako ohrani svoj pomen, kar je na korist poeziji sami na sebi, in vsled krepkega povdarka prvega zloga dobi druga dipodija verza svoj „ictus“, kaker ga zahteva ritem. Ker je potem lastno ime edino „Duh“, kaker v izvirniku „Spiritus“, je „sveti“ pisati z malo začetnico.

V 2. v. je „tuorum“ v IV. napak nadomeščeno z „nas sirot“; kedor je Svetega Duha, ta ni sirota. „Vernikov“ ne bi bilo tolikanj napačno; vender se rodivnik samega imena namestu posesivnega pridevnika naši slovenščini vpira. Zato sem se bil odločil za „obišči duše vernikom“ pò zgledu „polajšaj skerbi starišem“. Ali najboljše bo, da ostanemo pri izvirni besedi „tuorum“: „svojih“ in v izpolnjenje metra dostavimo „vseh“; vender ne: „svojih vseh“, temuč kaker se navadno pravi „vseh svojih“ z glavnim povdarkom na „vsèh“ in „svojih“ po staro s povdarkom na končnici: „obišči duše vseh svojih“.

V 3. v. dela nekoliko težave „superna“. Po pomenu ne bi bilo napačno: „napolni z božjo milostjo“; ali tako nagovarjati Sv. Duha vender ne bi bilo prav, ker je on tudi Bog kaker Oče in Sin. Primerno bi bilo torej: „napolni s svojo milostjo“. Vender se držimo rajši izvirnika. Za „supernus“ ima cerkvena slovenščina lepo besedo *вътшнь*, kar bi dalo naše „višnji, -a, -e“, ali pri nas jo je zamorila „višnja“, c. sl. *вишня*; jaz sem jo torej nadomestil z „višja“, kar je pa primernik in torej tu ne prav. Cerkvena slovenščina pa ima za „supernus“ tudi *горнь* in ta beseda je tudi pri nas v istem pomenu ohranjena: „gornji, -a, -e“. Čemu bi torej težavo iskali, kjer je ni; 3. v. je posloveniti: „napolni z gornjo milostjo“.

Najnovejša poprava: „Napolni srca z milostjo, — ki so od tebe vstvarjena“, je pač najslabša! Da je „superna“ izpuščeno, še ne bi bil tak greh, in „napolni srca z milostjo“ je sam na sebi dober verz, ali „ki so od tebe ustvarjena“ za „milostjo“ ni na svojem mestu, pasivna konstrukcija je neslovenska in verz neritmičen; prva dipodija ima povdarek na četrtem zlogu namestu na drugem.

V stariši in tudi nekih novejših prestavah in popravah je 4. v.: „sercá, katera vstvaril si“, kar tudi ne velja. Acc. plur. namreč ni „sercá“, temuč edino „sřca“ z nagl. na „r“; „sercá“ (t. j. sřcá) je gen. sing. Jaz sem poslovenil „quae tu creasti pectora“: „ketera vstvaril srca si“. V prozi bi besede seveda ne mogle stati v tem redu; ali v poeziji bi se ga bilo treba privaditi, ker bi bil le na korist našemu pesniškemu jeziku. Pa za „ketera vstvaril srca si“ zdaj vender le nisem. Beseda „keteri“ kaže namreč tudi ko relativum na izbiro iz množine; tu pa nesmemo misliti le na neketera srca, kaker ne bi bil vstvaril vseh; vzeti moramo torej pravi relativum „ki“ (iz starega „kir“, kar je iz prvotnega „(k)-iže“) ter prevesti: „ki vstvaril si jih, sercá nam.“ Cela prva kitica, vvod našega himna, bi bila potemtakem: „O pridi, Stvarnik, sveti Duh, — Obišči duše vseh svojih, — Napolni z gornjo milostjo, — Ki vstvaril si jih, srca nam“.

Naslednje štiri kitice, jedro himna, so prav za prav en sam sestavljen stavek; prva dvojica: predstavek (prothesis), obsega češčenje v obliki nagovora, druga: zaključek (apodosis) v zvezi nekoliko

glavnih stavkov več posebnil prošelj do Sv. Duha. Perva teh štirih kitic je relatiiven stavek, odvisen od nagovora „ti“ (tu) v drugi. Na to je pomniti, če hočemo prevode prav soditi.

2. **O.** Qui diceris Paraclitus, — Altissimi donum Dei, — Fons vivus, ignis, charitas, — Et spiritalis unctio, —
- I.** Ime je tolažnik tvojé, — Najvišjega o dar Boga. — Ljubezen, ogenj, živ izvir, — Duhovno pomaziljenje.
- II.** Ki ti je tolažnik ime, — Najvišjega Boga poklon, — Ljubezen, ogenj, živi vir, — Duhovno pomaziljenje.
- III.** Ime je tolažnik tvoje, — in dar Boga neskončnega, — ljubezen, ogenj, živi vir, — duhovno pomaziljenje.
- IV.** Ime je tvoje tolažnik, — O dar Boga najvišjega, — Ljubezen, ogenj, živi vir, — Mazilo sveto naših duš.
- V.** Ime je tvoje Tolažnik, — In dar Boga najvišjega, — Ljubezen, ogenj, živi vir, — Duhovno pomaziljenje.

Pervi verz bi bil morda najpriprostejši, kaker v IV. in V.: „Ime je tvoje Tolažnik“; ali ritem zahteva zlog „-nik“ na mestu glavnega povdarka, zato v I.: „Ime je tolažnik tvojé“. Da se ohrani relatiivni stavek, imamo v II.: „Ki ti je tolažnik ime“; ali tako perva dipodija nima povdarka in stoji pet kratkih nenaglašenih zlogov zaporedoma, kar se ne da zagovarjati. Postavimo torej besede tako: „Imé ki tolažnik ti je“.

V 2. v. sem v I. popravi vzel besedo „dar“ za nagovor ter postavil „o“ pred njo. To je bila zmeta. Po prvotnem latinskem tekstu, ki je bil pred metrično preuredbo papeža Urbana VIII.: „Qui paraclitus diceris — deique donum altissimi“, so vsi nazivi te kitice imena Sv. Duha, ki se mu v resnici dajejo v sv. pismu. Prav je torej postavljeno v III. in V.: „in dar Boga“. V II. sem poskusil „dar“ nadomestiti s „poklon“, ker potrebujemo „dar“ berž v 1. v. naslednje kitice za „munere“. Po Pleteršnikovem slovarju bi „poklon“ res moglo pomeniti tudi „donum“; vendar menda le v nekem posebnem primeru ko dar nižjega višjemu. Na tem mestu bi torej ne bilo opravičeno. V 3. v. so prevodi edini, le I. ima po starem „živ izvir“ nam. „živi vir“. Poslednje je pravo, ker je tudi „fons vivus“ ime Sv. Duha in tako sestavljena imena imajo pri nas vsaj zdaj pridevnik v določni obliki, prim. mali traven, véliki traven, vélika nedelja“ itd. V stariših časih se je rabila seveda nedoločna oblika, prim. „velika noč, Beograd, Novgorod“ itd.

Naposled v 4. v. spiritalis unctio“ ne more biti prav kaker v IV.: „mazilo sveto naših duš“; ime ne more biti tako in „mazilo“ je tudi le „unguentum ne unctio“. Težko bo najti kaj boljšega ko „duhovno pomaziljenje“.

Druga kitica bi bila torej: „Imé ki tolažnik ti je — In dar Boga najvišjega, — Ljubezen, ogenj, živi vir, — Duhovno pomaziljenje“.

(Dalje prih.)

Čislanim prijatelom in sobratom, ki so se me 7. majnika prijazno spomnili, najpriserčniša hvala in Bog poverni!

P. S. Š.